

applications, benefits, and challenges. *International Journal of Medical Informatics*. 2025. Vol. 195. Article 105784. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijmedinf.2025.105784>

3. Баришполець О. Т. Медіапсихологія: на перетині інформаційного та освітнього просторів : монографія. Київ : Міленіум, 2014. 346 с.

4. Супрун М. О. Теорія і практика корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з порушеннями розвитку : монографія. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 320 с.

Олеся Стойка

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри іноземних мов,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(м. Ужгород, Україна);
старший науковий співробітник,
відділ порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України
(Київ, Україна)

РЕФОРМИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ ПЕРСПЕКТИВИ ВІДБУДОВИ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ

Цифрова трансформація загальної середньої освіти є одним із пріоритетних напрямів освітньої політики як у країнах Європейського Союзу, так і в Україні. В умовах повномасштабної війни росії проти України питання відбудови та модернізації освітньої системи набуває особливої актуальності, оскільки інтеграція цифрових технологій може стати ключовим чинником підвищення якості та доступності освіти у повоєнний період [1].

Досвід країн ЄС свідчить про те, що успішна цифрова трансформація шкільної освіти потребує системного підходу, який охоплює кілька взаємопов'язаних складових. По-перше, це розвиток цифрової інфраструктури навчальних закладів: забезпечення широкосмугового доступу до інтернету, оснащення класів сучасним обладнанням та впровадження хмарних освітніх платформ. Зокрема, Естонія – визнаний лідер у цій сфері – ще у 1990-х роках розпочала програму «Learn to the Future» («Tiigrihüpe»), яка заклала основи цифрової інфраструктури шкіл і стала відправною точкою для подальших реформ [3].

По-друге, критично важливим є підготовка педагогічних кадрів до роботи в цифровому освітньому середовищі. Польща, Фінляндія та країни Балтії інвестують значні ресурси у програми підвищення кваліфікації вчителів, зокрема у розвиток їхньої цифрової компетентності відповідно до Рамки цифрових компетентностей DigComp та DigCompEdu [3, с. 253]. Цей досвід є особливо цінним для України, де підготовка вчителів до роботи з цифровими інструментами залишається одним із найбільших викликів.

Третьою складовою є розроблення та впровадження якісного цифрового

навчального контенту. Країни ЄС активно розвивають національні освітні платформи та відкриті освітні ресурси, які забезпечують рівний доступ до якісних навчальних матеріалів незалежно від місцезнаходження учня. Цей аспект є надзвичайно важливим для України з огляду на необхідність забезпечення безперервності навчального процесу в умовах воєнного стану [3, с. 254].

Аналіз українських перспектив цифрової трансформації освіти свідчить про те, що Україна вже здійснила певні кроки в цьому напрямі. Зокрема, функціонує платформа «Всеукраїнська школа онлайн», розвивається система електронних журналів та щоденників, впроваджується система «Дія» в освітньому секторі. Водночас повномасштабна війна суттєво пошкодила освітню інфраструктуру: за даними Міністерства освіти і науки України, тисячі шкіл зазнали руйнувань або значних пошкоджень [2].

У контексті відбудови освітньої системи цифрова трансформація може стати не лише засобом відновлення, а й можливістю для якісного оновлення. Зокрема, доцільним є: впровадження гібридних моделей навчання, які поєднують очний та дистанційний формати; розбудова захищеної цифрової освітньої інфраструктури з урахуванням вимог кібербезпеки; розвиток системи безперервного підвищення цифрової кваліфікації педагогів; адаптація кращих практик ЄС до українських реалій з урахуванням специфіки повоєнного відновлення [4].

Таким чином, реформи цифрової трансформації загальної середньої освіти України мають ґрунтуватися на комплексному підході, що інтегрує провідний досвід країн ЄС із врахуванням національного контексту. Ключовими умовами успішної реалізації цих реформ є сталий розвиток цифрової інфраструктури, системна підготовка педагогічних кадрів, створення якісного цифрового контенту та ефективне міжнародне партнерство в рамках євроінтеграційного курсу України.

Список використаних джерел

1. Биков В. Ю., Лапінський В. В. Методологічні та методичні основи створення і використання електронних засобів навчального призначення. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2012. № 2. С. 3–6.

2. Міністерство освіти і науки України. Стан відновлення освіти в умовах воєнного стану. URL: <https://mon.gov.ua> (дата звернення: 15.03.2026).

3. Стойка О. Я. Тенденції цифровізації підготовки вчителів в Республіці Польща, Угорщині та Україні : дис. ... д-ра пед. наук. Київ, 2024. 566 с.

4. Digital Education Action Plan (2021–2027). European Commission. URL: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan> (дата звернення: 15.03.2026).